

GD varkensdierenarts Peter van der Wolf:

Zwaar op de maag

“Varkens hebben de afgelopen jaren **meer maagafwijkingen** gekregen, zo blijkt uit een inventarisatie die we bij de GD afgelopen zomer bij twee slachthuizen hebben uitgevoerd. Zo’n 20 jaar geleden vonden we bij zo’n 36% van de vleesvarkens een afwijking, inmiddels is dat opgelopen tot ruim 58%. Bij zeugen liggen de percentages structureel hoger. Het percentage dieren met een afwijking steeg van 63 naar ruim 74%. Daarbij is het aantal dieren met ernstige beschadigingen en maagzweren met 0,2% (bij vleesvarkens) en 4,4% (bij zeugen) laag en dit percentage is de afgelopen jaren niet gestegen. Ik vind deze bevindingen eigenlijk heel opmerkelijk. De voeding van de varkens is de afgelopen jaren behoorlijk veranderd door andere samenstelling en processtechniek, maar dit heeft kennelijk niet geleid tot verbetering van deze situatie.

De cijfers komen overeen met de bevindingen in de GD sectiezaal: ernstige maagproblemen komen maar weinig voor, maar er zijn **veel magen niet in perfecte staat**. Anders dan bij mensen, komen bij varkens maagwandaantastingen vooral voor in het voorste gedeelte van de maag, waar de slokdarm de maag binnenkomt.

“Dieren kunnen doodbloeden door een maagbloeding”

Maagwandbeschadigingen kunnen variëren van enige verhoorning van het maagslijmvlies tot het andere uiterste met een zware maagzweer met bloedingen. Van een lichte verhoorning ondervinden varkens amper hinder. Het ontstaat door inwerking van maagzuur en pepsine. Wanneer het slijmvlies in de maag ernstig verhoornd is, kunnen wondjes ontstaan en bloedingen. De voedselopname wordt moeilijker en het varken groeit slecht. In extreme gevallen kan een dier doodbloeden door een maagbloeding. Bij herstel ontstaat littekenweefsel en dat kan de slokdarmopening afsluiten. In de slachthuisproef werd duidelijk dat vleesvarkens vooral veel verhoorning vertonen en in zeugenmagen zagen we meer beschadigingen en bloedingen.

Voeding speelt een belangrijke rol bij maagproblemen. Zo zorgt een maalfijnheid van het voer kleiner dan 700 micron voor een meer vloeibare maaginhoud, wat een grote kans geeft op aantasting van het slijmvlies. Ook stress en huisvesting hebben invloed op de maagtoestand. En dan is er ook nog de mogelijke rol van *Helicobacter suis*, die verwant is aan *Helicobacter pylori* die bij mensen maagzweren kan veroorzaken. Recent werd in Vancouver tijdens het IPVS onderzoek hiernaar gepresenteerd en dat volgen we op de voet. Al met al **geen verontrustende signalen**, maar met deze steekproef van de varkensmagen is er weer een update. Daarbij denken we -meer dan ooit- ook na over het welzijn van varkens met maagproblemen. Bij mensen zijn maagklachten erg pijnlijk. Verder onderzoek zal moeten uitwijzen hoe dat bij varkens ligt.”

Met haar monitoringsactiviteiten waakt de GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen en veehouders binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van veehouder en sector. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring veehouders oplevert.